

оновлення освітньої системи та втілення нових технологій, не вірно, бо діючі освітні стандарти є застарілими і для нового покоління студентів треба розробляти зовсім інші підходи до навчання.

Криза освітньої системи полягає в тому що часи, коли викладач передавав знання учням і був єдиним джерелом інформації пройшли. Сучасна освіта – освіта минулих століть.

У законі «Про вищу освіту» до актуальності навчального закладу відносять «...забезпечення суспільного та економічного розвитку держави через формування людського капіталу» [1].

Так, ВУЗ повинен готувати студентів згідно не тільки адаптації до сьогодення, а й випереджаючи його. Сучасні Вузи до цього не готові.

Вихід один – *зовсім інша система освіти, побудова якої повинна стояти на «панорамній картині», що буде надавати студентам широке уявлення не про окрему спеціальність, а відтворювати її місце в загальній корпоративній системі управління підприємством та тісному поєднанні з практикою бізнесу.*

Як для вищої освіти це буде означати те, що обравши ту чи ту спеціальність, студент не повинен бути обмеженим рамками цієї спеціальності, а кожний предмет повинен викладатись у сукупності з іншим, тобто відтворення мислення в асоціативній сукупності. А сучасний ВУЗ зараз асоціюється з купою інформації, якою студент ніколи не запам'ятає та й, напевне, не скористається.

Щодо тісних зв'язків з бізнесом, то сфера освіти повинна бути найінноваційнішою галуззю, що визначає свідомість інноваційного капіталу і конкурентоздатність економіки в цілому. Але сьогодні місце народження нових технологій і фундаментальних відкриттів перемістилось із університетської ланки в корпоративну. Це означає, що вчені-спеціалісти з підготовки кадрів стають менш компетентними в нових видах діяльності, ніж їх колеги з виробничих корпорацій і вже не в змозі не тільки випереджати розвиток, а й встигати за ним.

ВУЗ повинен вирішувати «...про надання кожному студенту можливостей для інтелектуального культурного, морального розвитку, ...підвищити професійну мобільність, соціальну захищеність особистості в умовах ринкової економіки» [1].

Література

1. Закон України «Про вищу освіту» [електронний ресурс] <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Омельченко А.В., д.е.н.,
професор, завідувач кафедри
цивільного та трудового права

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПАРТНЕРСТВА БІЗНЕСУ З АКАДЕМІЧНОЮ СПІЛЬНОТОЮ У ПІДГОТОВЦІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНИХ ФАХІВЦІВ

1. Закон України «Про вищу освіту» встановлює основні правові, організаційні, фінансові засади функціонування системи вищої освіти, створює умови для посилення співпраці державних органів і бізнесу з вищими навчальними закладами на принципах автономії вищих навчальних закладів, поєднання освіти з наукою та виробництвом з метою підготовки конкурентоспроможного людського капіталу для високотехнологічного та інноваційного розвитку країни, самореалізації особистості, забезпечення потреб суспільства, ринку праці та держави у кваліфікованих фахівцях.

2. Формування і реалізація державної політики у сфері вищої освіти, серед іншого, забезпечуються шляхом гармонійної взаємодії національних систем освіти, науки, бізнесу та держави з метою забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку держави.

3. Національні вищі навчальні заклади та дослідницькі університети мають право формувати на своїй базі інноваційні структури різних типів (наукові та технологічні парки, бізнес-інкубатори, малі підприємства тощо) на засадах поєднання інтересів високотехнологічних компаній, науки, освіти, бізнесу та держави з метою виконання і впровадження інноваційних проектів.

4. З метою вироблення стратегії та напрямів провадження освітньої та/або наукової діяльності вищого навчального закладу керівник вищого навчального закладу має право утворювати на громадських засадах дорадчі (дорадчо-консультативні) органи (раду роботодавців, раду інвесторів, раду бізнесу, студентську, наукову раду тощо), якщо інше не передбачено статутом вищого навчального закладу.

5. Міністерство освіти і науки України розробляє відповідно до законодавства пропозиції щодо обсягу бюджетного фінансування наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності ви-

щих навчальних закладів, погоджує рішення про утворення науково-навчальних і науково-дослідних об'єднань, що провадять наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність спільно з науковими установами і організаціями Національної академії наук України, національних галузевих академій, наукових і науково-технологічних парків, бізнес-інкубаторів, мистецьких творчих майстерень тощо.

6. Вищі навчальні заклади, зокрема які є засновниками інноваційних структур різних типів (наукові та технологічні парки, бізнес-інкубатори тощо), мають право проводити спільні наукові дослідження.

7. Вищий навчальний заклад у порядку, визначеному законом, та відповідно до статуту має право власності на об'єкти права інтелектуальної власності, створені за власні кошти або кошти державного чи місцевих бюджетів (крім випадків, визначених законом); засновувати сталий фонд (ендаумент) вищого навчального закладу та розпоряджатися доходами від його використання відповідно до умов функціонування сталого фонду, а також отримувати майно, кошти і матеріальні цінності, зокрема будинки, споруди, обладнання, транспортні засоби, від державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних і фізичних осіб, у тому числі як благодійну допомогу; брати участь у формуванні статутного капіталу інноваційних структур і утворення за участю вищих навчальних закладів малих підприємств, що розробляють і впроваджують інноваційну продукцію, шляхом внесення до них нематеріальних активів (майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності); засновувати підприємства для провадження інноваційної та/або виробничої діяльності; шляхом внесення нематеріальних активів (майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності) брати участь у формуванні статутного капіталу інноваційних структур різних типів (наукових, технологічних парків, бізнес-інкубаторів тощо).

*Осадець С.С., д.е.н.,
професор кафедри страхування*

НАУКОВО-ОСВІТЯНСЬКІ АСПЕКТИ РОЗБУДОВИ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Українське суспільство очікує здійснення комплексу суттєвих змін економічного і соціального характеру, які мають забезпечити зростання і підвищення ефективності виробництва, покращити якісні параметри рівня життя населення, зміцнити обороноздатність держави та підготувати країну до вступу в ЄС. Це вимагає, зокрема, раціонального використання всіх ресурсів, своєчасного покриття втрат від непередбачуваних ризиків природного і антропогенного походження. В цій справі, як свідчить зарубіжний досвід, велика роль може належати страхуванню.

В Україні страхування ще не набуло необхідного розвитку. На одного мешканця тут припадає страхових послуг у доларовому еквіваленті на порядок менше ніж у середньому у світі. Причина повільного розвитку страхування і в тому, що з самого початку появи ринку (1990 р.) не було забезпечено належної науково — обґрунтованої нормативної бази його формування і регулювання, не підготовлено відповідний кадровий потенціал. Це призвело, зокрема, до появи малопотужних страховиків не здатних брати на себе відповідальність за більш-менш значні ризики. Декрет «Про страхування» (1993 р.) вимагав від страховиків наявності мінімального статутного капіталу в розмірі 5 тис. дол. США. Зараз ця вимога зросла в 240 разів. Проте ще й тепер кількість страховиків у 5 раз перевищує цей показник у сусідній Польщі, хоч в останній обсяг страхових послуг у 4 рази більший. Україні потрібно мати замість 350 компаній 80–100 потужних страховиків.

Державний регулятор (Нацфінпослуг) має здійснити серйозну чистку Реєстру фінансових установ, прибрати з нього всі «мертві душі». Таких компаній, які практично не здійснюють страхових операцій, майже половина. Слід підвищити вимоги до статутного капіталу до рівня 10 млн євро. При цьому доцільно передбачити, що питома вага страховика в середньому за останні три роки повинна складати не менше 0,5 % загального обсягу страхових послуг по ринку. Верхній рівень продаж міг би бути в межах 10 % ринку. Таким чином, вдалося б уникнути «мертвих» компаній, а також упередити монополізацію послуг у надзвичайно великих страховиків.

Потрібно більше уваги приділити дислокації страхових компаній. Зараз майже 70 % страховиків зареєстровані в Києві та його передмістях. Є низка регіонів, у яких немає жодної страхової компанії. Вони мають бути ближче до місцевих адміністрацій і територіальних громад. Можливо, що громади могли б створювати свої товариства взаємного страхування (ТВС). Це особливо було б корисно для малих і середніх фермерських господарств, інших підприємств малого бізнесу і домогосподарств. Такі ТВС дуже поширені в багатьох країнах світу. Тому не можна вважати правильним те, що з проекту Закону України «Про страхування» ТВС вилучені.